

بارهوان نور

ُمصاحبه‌گر: آسیه بلیغی
ورودی ۷۷- حقوق

انگیزه و هدف، به این حدیث از پیامبر اکرم ﷺ استناد می‌کنم که می‌فرمایند: «قرآن را با صوت و آهنگ عربی بخوانید». چراکه در این صورت زمینه جذب دیگران مساعد می‌شود. راهنمای من در این راه چیزی جز نور قرآن نبوده است.

• **ستوده:** مسئله قداست قرآن و فضیلت انس با این کتاب شریف کاملاً روشن است. در قرآن هم بارها بر لزوم تلاوت و انس همیشگی با کلام خدا تأکید شده است. از جمله در سوره مبارکه مزمول «فَأَقْرُّوا مَا تَيَّرَ مِنَ الْقُرْآنَ»

انگیزه اصلی من انس بیشتر با قرآن و آشنایی با تعالیم قرآنی بوده است. اولین راهنمایم دبیر بینش اسلامی دبیرستان سرکار خانم امامی بوده است که شایسته است از زحمات بی دریغ ایشان تشکر کنم.

■ **علت گرایش شما به قرائت چه بود؟**

• **مختراری:** بیش از همه، لطف خدا شامل حالم شد و او بود که توفیق داد تا در این راه قدمی بردارم. آرامش و لذتی که انس با قرآن به من می‌دهد باعث می‌شود تا بیش از پیش به آن

قرآنی نوجوانان و نیز مسابقات کشوری دانش آموزی و چهارمین دوره مسابقات بین المللی به عنوان قاری برتر و حائز رتبه اول شناخته شده است.

• خانم اکرم ستوده، متولد ۱۳۵۸، دانشجوی سال دوم رشته معارف و الهیات گرایش فقه دانشگاه امام صادق علیه از حافظان عزیز و حائز رتبه اول در حفظ پنج جزء قرآن کریم در سال ۷۷ و نیز رتبه اول ده جزء سال ۷۸ در سطح دانشگاه امام صادق علیه می‌باشد.

■ **مشکوٰۃ النور: انگیزه و هدفتان از یادگیری و رسیدن به این مرحله چه بوده است؟ راهنمای شما در این جاده الهی کیست؟**

• **مختراری:** انگیزه‌ام نزدیکتر شدن به خدا و در صفات بندگان خوب و خاص او قرار گرفتن بوده است. و آیات قرآن راهنمایم بوده‌اند.

• **اسماعیلی:** برای روشن شدن

ایزد متعال، که از عرش تا فرش را برای رفاه انسان این «شرف مخلوقات» مزین ساخته، قرآن را نیز به گونه‌ای آراسته که جلوه جمال و کمالش به نحو اجمل و اکمل در آن متجلی شده است. هر کس به قدر سعد وجودی و ظرفیت خود و فرآخور سلیقه و حالش از آن فیض می‌برد. و از آنجاکه روش ملازمان و حاملان ارزش‌های دین، بهترین الگوی جوانان مسلمان است و خط مشی فردی و اجتماعی آنان که دلباخته تعالیم الهی اند، آینه تمام نمای انسان مطلوب اسلام است، بر آن شدیدم تا مصاحبه‌ای غیر حضوری با قاریان و حافظان وحی داشته باشیم.

• خانم سپیده مختاری، متولد ۱۳۶۰، دانشجوی دندانپزشکی دانشگاه تهران است که طی سالیان اخیر موفق به کسب مقام اول مسابقات کشوری در رشته قرائت و نیز رتبه دوم مسابقات تفسیر دانشجویی در سال ۷۹ شده است.

• خانم فهیمه اسماعیلی، متولد ۱۳۵۹، دانشجوی رشته الهیات، گرایش علوم قرآنی، در مسابقات ارشاد شرق تهران و جشنواره علوم

نیازمند آرام بخششای دست بشر نخواهد شد. قرآن همیشه برای ما تداعی کننده و جبود مبارک حضرت رسول ﷺ است؛ چرا که تمام آیات قرآن اول بار بر قلب شریف آن مخلوق مبارک نازل شده است؛ بنابراین کاملاً روشن است که هر جا بادی از قرآن باشد مطمئناً نام آن حضرت نیز خواهد برد و چیزی لذت‌بخش‌تر از این نیست که انسان کلماتی را به زبان آورده که روزی بر زبان بهترین خلق خدا جاری بوده است.

• مختاری: وقتی با تدبیر و دقت در معانی، قرآن را تلاوت می‌کنم، آنچنان آرامش می‌یابم و آنقدر لذت می‌برم که وصف ناشدنی است. نیرو و امید زیادی برای انجام کارهایم می‌یابم و بیشتر سعی می‌کنم خودم را در حضور امام زمان (عجل الله تعالیٰ فرجه الشریف) احساس کنم.

• اسماعیلی: هر انسانی که با خلوص نیت به تلاوت قرآن بپردازد، بی شک یکی از مستمعین او پیامبر اکرم ﷺ خواهد بود. خداوند این خلوص را به همه ما عنایت فرماید!

■ آیا در مراحل یادگیری از کتب تفسیر و... هم استفاده می‌کنید؟

• خانم مختاری: گاهی اوقات استفاده می‌کنم.

• اسماعیلی: تا به حال خیر، اما با توجه به اقتضای رشته تحصیلی از این به بعد از تفاسیر نیز بهره خواهم برد.

• ستوده: بطور مستمر خیر، اما

خداآوند رحمت خود را از هیچ انسانی چه صالح چه فاسق دریغ نمی‌دارد و این ما هستیم که باید برای دریافت توفیقات الهی زمینه را در خود ایجاد کنیم. قرآن بارانی است در حال باریدن؛ اما ظرفیت وجودی انسانها برای دریافت این باران رحمت الهی متفاوت است.

• مختاری: در حقیقت فقط همان عشق است که انسان را در این مراحل پیش می‌برد. اگر نیتمان خالص و برای رضای حق و تقرّب به درگاهش باشد، خدا بسیار کمک خواهد کرد: «والذین جاهدوا فينا لنهديهم سبلنا» با اینکه مطمئن هستم اخلاص کامل نداشته‌ام - البته داشتن آن هم سخت است. با این حال خداوند آنقدر مهربان است که اگر انسان حتی در حد بسیار کمی اخلاص داشته باشد، او را بسیار کمک خواهد کرد.

■ هنگام قرائت و تمرین چه احساسی دارید؟ آیا تا بحال برایتان تداعی شده که در حضور خود رسول اکرم ﷺ هستید و ایشان ناظر بر کارتان است؟

• ستوده: به نظر من زیباترین احساسی که انسان در هنگام قرائت دارد همان چیزی است که در خود قرآن به آن اشاره شده است. یعنی آرامش و رهایی از همه تشویشها و ابتلاءات روحی و روانی، کسی که عاشقانه قرآن بخواند و حقیقتاً قرآن را دوای دردهای خود بداند هیچگاه

گرایش یابم.

• اسماعیلی: شدت علاقه نظر مهی داشت.

• ستوده: اولین بار که حفظ قرآن را شروع کردم،قصد ادامه آن را نداشتم؛ اما به لطف پروردگار توفیق یافتم که حفظ قرآن را تاکنون ادامه دهم. اما چیزی که باعث شد این امر مقدس را ترک نکنم، این بود که قرآن را مرهمی بر آلام روحی خود یافتم مگر نه اینکه خداوند می‌فرماید: «و هذا ذكر مبارك انزلناه» و در جایی دیگر می‌فرمایند آرامش دلها در ذکر نهفته است: «الا يذكر الله تطمئن القلوب»

□ نقش عشق را در این مراحل چطور توجیه می‌کنید؟ توفیقات حضرت حق برای سالکان این طریق چقدر است و شماتاً چه حداز آن بهره‌مند بوده‌اید؟

• اسماعیلی: عشق عامل ثبات و پایداری در راه رسیدن به هدف است. یقیناً ذات باری تعالیٰ خود روشنگری مستدام در این طریق است. الحمد لله بی نصیب نبوده‌ام.

• ستوده: قرآن خود عاشق ساز و عاشق نواز است. کافی است انسان

اولین گام را با خلوص نیت و با عشق و علاقه و به قصد کسب معرفت به سوی این خوان گسترده پروردگار بردارد. هرگز که با معرفت وارد این وادی شود، عاشق می‌شود و از برکات این کتاب عظیم بهره‌مند می‌گردد؛ چرا که عشق حقیقی در آیه آیه قرآن نهفته است. مسأله قابل ذکر این است که

● ستوده: به نظر من

زیباترین احساسی که انسان در هنگام قراحت دارد همان چیزی است که در خود قرآن به آن اشاره شده است. یعنی آرامش و رهایی از همه تشویشها و ابتلاءات روحی و روانی، کسی که عاشقانه قرآن بخواند و حقیقتاً قرآن را دوای دردهای خود بداند هیچگاه نیازمند آرامبخششای ساخته دست بشر نخواهد شد.

- گاهی برای فهم بهتر آیات استفاده می‌کنم.
- فکر می‌کنید تا چه حد موفق به عمل باین کتاب مقدس شده‌اید؟ آیا بروزندگی و روابط اجتماعیتان مؤثر بوده است؟
- اسماعیلی: امیدوارم خداوند توفیق عمل هرچه بیشتر به این کتاب انسان ساز را عطا فرماید. خدا را شاکرم که اطرافیان به احترام این مصحف شریف با من برخورد بسیار محبت آمیزی دارند.
- ستوده: مطمئناً حفظ و قرائت قرآن زمانی باعث تقرب و تعالی فرد می‌شود که همراه با رعایت حدود آن باشد در پاسخ به این سوال تنها می‌توانم بگویم «رب ارحمی من تکلف مala yegnivi» کسی که قرآن را بخواند و به آن عمل کند مطمئناً در روابط اجتماعی فرد موفقی خواهد بود. چرا که کاملترین قوانین اجتماعی در این کتاب مطرح شده است.
- مختاری: نمی‌توانم بگویم تا چه حد، فقط این را می‌دانم که تا رسیدن به آن انسان کامل الهی که خلیفه واقعی خداوند بر روی زمین باشد، راه زیادی در پیش دارم. قرآن به تمام کارهای انسان جهت و هدف می‌دهد. در بسیاری از مسایل زندگی که از تصمیم‌گیری باز می‌مانیم، قرآن راه را نشان می‌دهد.
- نقش خانواده و اساتید و دوستان در شکل‌گیری علائق شما تا چقدر بوده است؟
- مختاری: نقش خانواده و پیش وارده زندگی ما شود. شب و
- دوستانم بسیار زیاد بوده است. همیشه خداوند را بخاطر داشتن دوستان خوب و قرآنی ام شکر می‌گویم. چه بهتر که انسان با کسانی همتشین باشد که با قرآن انس دارند.
- اسماعیلی: با راهنماییها و تشویق‌هایشان همواره مرا در این راه همیاری کرده‌اند.
- ستوده: در تمام مدتی که مشغول حفظ قرآن بوده‌ام، خانواده‌ام خصوصاً مادر مهربانم، برخی از اساتید محترم و دوستان عزیزم با اعمال و گفتار و تشویق‌های خود، مرا مورد لطف قرار داده‌اند.
- : به نظر شما معارف عمیق قرآن را چطور می‌توان به قلوب انسانها وارد کرد؟
- ستوده: به نظر من بهترین و مؤثرترین راه، عمل به آیات قرآن است؛ یعنی با عمل خود تعریف درستی از معارف قرآنی به دیگران ارائه دهیم.
- مختاری: «فطرة الله التي فطر الناس عليها»؛ بنابر این اگر ما نفس خودمان را به گناه آلوده نکنیم، این معارف حتماً در دلهای ما وارد خواهد شد. دوری ما از معارف قرآن در اثر گناهان است که حجاب بین ما و معرفت الله است. اگر هم برخی مردم از قرآن استقبال نمی‌کنند ممکن است به علت این باشد که معارف واقعی قرآن مطرح نشده و با افراط و تفریط همراه بوده است. قرآن باید بیش از پیش وارد زندگی ما شود. شب و

به عهد و پیمانش بینگرد و هر روز پنجاه آیه از آن بخواند.» و چه خوب است که حتماً به معانی هم توجه شود چراکه تنها از این طریق است که می‌توان به وسع خدا اصول کاربردی زندگی را از متن مقدس قرآن کریم دریافت کرد.

• ستوده: عزیزانی که بتازگی حفظ قرآن را شروع کرده‌اید و کسانی که قصد دارید حفظ قرآن را شروع کنید، قدر این نعمت عظمی را بدانید به خدا توکل کنید و اعتماد به نفس داشته باشید، نیت خرد را برای رضای پروردگار خالص کنید و نتیجه کار را به او بسپارید! «فإذَا عَزِّمْتَ فَتَوَكِّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ» در امر حفظ قرآن مهمترین مسأله توکل به خدا و استمداد از خود قرآن و بعد اراده و برنامه ریزی صحیح برای شروع کار است. اگر ابتدای کار مشکل بود ناامید نشوید و بدانید هر کس در این راه سختی بیشتری بکشد، اجرش مضاعف است. امام صادق علیه السلام می‌فرمایند: «إِنَّ الَّذِي يَعْلَجُ الْقُرْآنَ وَ يَحْفَظُهُ بِشَفَقَةٍ مِّنْ لَهُ الْجَرَانِ»؛ کسی که برای حفظ کردن قرآن خود را به رحمت می‌اندازد و با مشقت قرآن را حفظ می‌کند اجرش مضاعف است.

■ از شما که قبول رحمت نموده و وقتان را در اختیارمان گذاردید بسیار مشکریم.
«اللَّهُمَّ فَحِبِّ الْيَنَا حَسْنَ تَلَاقِهِ وَ حَفْظَ آيَاتِهِ»

• ستوده: یکی از جنبه‌های اعجاز قرآن همین است که آیات آن قابل انطباق با تمام جوامع در طول تاریخ می‌باشد و اختصاص به زمان، مکان و فرد خاص ندارد؛ با توجه به وضع کنونی جامعه و مشکلاتی که در داخل و خارج کشور است و کیان اسلام و

مقدسات دین از جمله اصل «ولایت فقیه» را مورد هدف قرار داده است. من به یک آیه بسیار زیبا و امیدبخش اشاره می‌کنم تا مژید قول یکی از اساتید محترم باشد که فرمودند: سملکت ما صاحب دیگری دارد بگذارید دیگران هرچه می‌خواهند بگویند. «بِرِيدُونَ إِنْ يَطْفُوُنَا نُورُ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَ يَأْبَى اللَّهُ أَلَّا يَتَمَّ نُورُهُ وَ لَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ» (توبه، ۳۲). «می‌خواهند نور خدا را با دهان خود خاموش کنند و خدا جز به کمال رساندن نور خود نمی‌خواهد، هرچند کافران را خوش نیاید».

■ پیشنهاد شما برای افراد مبتدى و علاقمند چیست؟

• مختاری: استمداد از خدا برای موفق شدن و توجه به آیه مبارک: «...وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِيمَا لَهُدِيهِمْ سَبَلَنَا...» و در درجه بعد شرکت هرچه بیشتر در محافل و مجالس قرآنی و مسابقات قرآنی و گوش کردن نوار و تلاوت قاریان بزرگ، تمرین و پشتکار.

• اسماعیلی: امام صادق علیه السلام کتاب جامع الاخبار می‌فرمایند: «قرآن پیمان خدا با خلق اوست، بنابراین برای شخص مسلمان سزاوار است که

روزمان با قرآن باشد، هر کاری که می‌کنیم با در نظر گرفتن آیات قرآن باشد. اما متأسفانه قرآن بیش از همه در بین خود مؤمنان و افراد مذهبی جامعه مهجور است. قال الرسول ﷺ: «يَا رَبَّ أَنْ قَوْمٍ اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا».

• اسماعیلی: گام اول متوجه مسؤولین جامعه و اعضای خانواده می‌باشد و گام بعدی آشنایی هرچه بیشتر برای کتب معرفت است. طبق فرموده مقام معظم رهبری: «هدایت قرآن زمانی نسبی مؤمنان می‌گردد و تمکن به رشته نجات بخش خدا هنگامی ممکن، عمل به قرآن آنگاه مقدور، اجرای احکام آن در جامعه، زمانی میسر و توفیق فهم آن، وقتی حاصل می‌شود که فضای ذهن و دل انسانها مسلحون از نغمه کلام الهی باشد.

■ آیا برای اوضاع فعلی جامعه، مصادیقی در قرآن وجود دارد؟ راه حل آن چه می‌باشد؟

• اسماعیلی: بله! از اعجاز این کتاب خواندنی آن است که چاره ساز تمامی مشکلات در اعصار مختلف است. و انسان با مؤانست با آن به اعجازش پی می‌برد.

• مختاری: «ظُهُرُ الْفَسَادِ فِي الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتِ اِيَّدِ النَّاسِ» راه حل آن: ۱- «وَ... مَنْكُمْ امَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَ يَأْمُرُونَ بِالْمَرْوُفِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ» و ۲- «فَاظْهِرُ اللَّهُمَّ لَنَا وَلِيْكَ وَ ابْنَ بَنْتِ نَبِيِّكَ الْمُسْتَمِّي بِاسْمِ رَسُولِكَ».